

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Elektrik enerjisine erişim, günümüzde yalnızca bireylerin yaşam kalitesi için değil; tarımdan sanayiye, hizmetlerden teknolojiye kadar tüm ekonomik faaliyetlerin sürdürülebilirliği için de vazgeçilmezdir. Barınma, ısınma, sağlık, eğitim, iletişim gibi temel hakların güvencesi olan elektrik, çağdaş yaşamın sürdürülebilirliği açısından temel bir insan hakkı niteliği taşımaktadır.

OECD verilerine göre, 2023 yılında OECD ülkelerinde ortalama kişi başı elektrik tüketimi yaklaşık 7.000 kWh seviyesindeyken, Türkiye’de kişi başı elektrik tüketimi yaklaşık 3.200 kWh’dir. Türkiye’nin kişi başı elektrik tüketimi OECD ortalamasının yarısından biraz daha düşük olmakla birlikte; hızla artan nüfus ve ekonomik büyüme doğrultusunda enerji talebi de giderek yükselmektedir.

Türkiye’de uzun yıllardır uygulanan özelleştirme politikaları enerji sektöründe yapısal sorunları derinleştirmiştir. 2024 yılı itibarıyla Türkiye’de kamuya ait elektrik üretimindeki payı %16 seviyesine düşmüştür. Bu durum, devletin elektrik üretimindeki payının giderek azaldığını ve özel sektörün bu alandaki etkinliğinin arttığını göstermektedir.

Türkiye’de elektrik fiyatları, dünya ortalamasının çok üzerinde seyretmekte ve bu yükseliş eğilimi devam etmektedir. Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü’nün (OECD) Aralık 2024 verilerine göre, Türkiye’de enerji enflasyonu %44,6’ya ulaşarak OECD ortalaması olan %0,6’nın yaklaşık 70 katına çıkmıştır. Buna karşın, aynı dönemde Almanya’da enerji fiyatları %1,7 düşerken, Japonya’da %10,1 oranında artmıştır. Avustralya ve Avusturya’da ise enerji fiyatları sırasıyla %12 ve %7 oranında gerilemiştir. Tüm bu küresel düşüş trendine rağmen, Türkiye’de enerji fiyatları artmaya devam etmekte ve genel enflasyonla paralel bir seyir izlemektedir.

Elektrik fiyatlarındaki yüksek artış, hane halklarını olduğu kadar tarım ve sanayi gibi kritik sektörleri de zor durumda bırakmaktadır. Tarımsal sulama maliyetleri çiftçilerin giderlerini artırırken, üretimden çekilmeye ve gıda fiyatlarının yükselmesine yol açmaktadır. Sanayide ise özellikle enerji yoğun sektörlerde maliyetler yükselerek küçük ve orta ölçekli işletmelerin kapanma riski doğurmuştur.

Bu durum, ekonomik krizle birleşince milyonlarca vatandaş için elektrik erişimini güçleştiren bir “enerji yoksulluğu” sorununu derinleştirmektedir. Asgari ücretle geçinen aileler gelirlerinin büyük kısmını elektrik faturalarına ayırmak zorunda kalmaktadır.

Bu nedenlerle; elektrik üretim ve dağıtımında kamunun rolünün daralmasının sonuçlarının değerlendirilmesi, elektrik fiyatlarındaki artışın nedenlerinin ortaya konması, enerji enflasyonunun hane halkı, tarım ve sanayi üzerindeki etkilerinin analiz edilmesi, enerji yoksulluğunun boyutlarının incelenmesi, dışa bağımlılığın azaltılması için yerli ve yenilenebilir kaynak potansiyelinin güçlendirilmesi, kamunun planlayıcı ve düzenleyici rolünü yeniden inşa edecek stratejilerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa’nın 98’inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Mersin Mr.
Talat DİNAR

E. Ahmet
Enin ALAY
İstanbul Mr

Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Bermette BUCU
Adnan Mr

Avd. M. Şen
Duygulu

1325. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Bekir Başerler	Manisa	Bekir Başerler
Ölçer Kırnap	Ankara	Ölçer Kırnap
Mehmet Tehtası	Çorum	Mehmet Tehtası
Muhir Kanka	Kocaeli	Muhir Kanka
Mustafa Erdem	Antalya	Mustafa Erdem
Aliye Coşar	Antalya	Aliye Coşar
Askin GENÇ	KAYSERİ	Askin GENÇ
Deriz Demir	Ankara M4	Deriz Demir
GÜRSEL EROL	Elazığ	Gürsel Erol
Ali ÖZTUNÇ	Kahramanmaraş	Ali Öztunç
Cemal ENGİNYÜR	İstanbul	Cemal Enginyür
Seyit Toran	Ordu	Seyit Toran
Faruk ÖZTARAK	Tekirdağ	Faruk Öztarak
Dele Nur SÜHLÜ	ESKİŞEHİR	Dele Nur Sühlü
Süleyman Bulbul	Aydın	Süleyman Bulbul
Nurhayat Aldemir	Kayseri	Nurhayat Aldemir
Nail CİLER	Kocaeli	Nail Ciler
Orhan Sarbal	Bursa	Orhan Sarbal

